

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, *Ta Ευρισκόμενα*, εν Κερκύρᾳ, τυπ. «Ερμής» Αντ. Τερζάκη, 1859 (έκδ. Πολυλά).
2. Άπαντα Διονυσίου Σολωμού, ήτοι τα μέχρι σήμερον εκδοθέντα μετά προσθήκης πλείστων ανεκδότων..., εν Ζακύνθῳ, τυπ. «Ο Παρνασσός» Σεργ. Ραφτάνη, 1880 (έκδ. Δε Βιάζη).
3. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, Άπαντα τα Ευρισκόμενα, μετά προλόγου περὶ του βίου και των ἐργῶν του ποιητού υπό Κωστή Παλαμά, Αθῆναι 1901, Βιβλιοθήκη Μαρασλή (αναδημ. 1921, έκδ. Ελευθεροδάκη).
4. Πανηγυρικόν τεύχος επί τη Εκατονταετηφοίδι κτλ. (1798-1898), εν Αθήναις, 1902 (Βιογραφία Σολωμού υπό Λ. Ζώη, Άπαντα τα Ευρισκόμενα, Σχόλια και Επεξηγήσεις).
5. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, *Ta Ιταλικά Ποιήματα*, πρόλ.-μιτρό. Γ. Καλοσγούρου, εν Αθήναις, εκδ. Ελευθεροδάκη, 1921.
6. Δ. Σολωμός, επιμ. N.B. Τωμαδάκη, Εισαγωγή (Ο Βίος, Το Έργον) σο. θ'-ροδ', Τα Έργα, Αθήναι, «Βασική Βιβλιοθήκη», 1954, 21959 (έκδ. Τωμαδάκη).
7. Άπαντα Διονυσίου Σολωμού, επιμ.-σημ. Λίνου Πολίτη, Αθήναι, «Ικαρος», τ. 1ος: *Ποιήματα* (1948, γ' εκδ. 1971), τ. 2ος: *Πεζά και Ιταλικά* (1955, γ' εκδ. 1968), τ. 2ος Παράρτημα: *Ιταλικά (Ποιήματα και Πεζά)* (1960, β' εκδ. 1969) (έκδ. Πολίτη συντομογρ.: Άπ. 1, Άπ. 2, Άπ. 2π).

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

8. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, *Άπαντα Ποιήματα και Πεζά*, προλεγ. Μαρ. Σιγούρου, εν Αθήναις, ΟΕΣΒ, 1957.
9. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, *Αντόγραφα Έργα*, επιμ. Λίνου Πολίτη, Α' Φωτοτυπίες, Β' Τυπογραφική Μεταγραφή, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, 1964 (συντομογρ.: ΑΕ).
10. Άπαντα Διονυσίου Σολωμού, επιμ.-σημ. Γ.Ν. Παπανικολάου, Α', Β', Αθήναι, 1970, 1972.
11. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, *Άπαντα*, τ. 3ος: *Αλληλογραφία*, επιμ.-μετφ.-σημ. Λ. Πολίτη, Αθήνα, «Ικαρος», 1991.
12. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ, *Ποιήματα και Πεζά*, επιμ.-εισαγ. Στυλ. Αλεξίου, Αθήνα, «Στιγμή», 1994 (έκδ. Αλεξίου).

2. ΜΕΛΕΤΕΣ

- ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ Δ., «Σύγχρονες σολωμικές μελέτες», *Mantatoφόρος* 35-36 (Ιούν.-Δεκ. 1992), 5 κ.ε.
- ΑΝΓΕΛΑΤΟΣ Δ., *La femme de Zante (1826-1833), oeuvre de Dionysios Solomos*, Université de Paris - Sorbonne - Institut Néohellénique, Paris, 1986.
- ΑΙΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Π., *Εκδοτική αναθεώρηση των Α' Σχεδιάσματος των «Ελεύθερων Πολιορκημένων»*, μεταπτυχιακή εργασία, Θεσσαλονίκη, 1988.
- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΓΓ., «Φως-Σώμα. Φως και υπερβατική σωματότητα στο ποιητικό τοπίο του Σολωμού», *Επιστημονική Επετηρίς Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών*, τ. 28 (1979-85): 249-297.
- ΑΛΕΞΙΟΥ ΣΤΥΛ., *Παρατηρήσεις στο Σολωμό*, Lirica greca da Archiloaco à Elytis. Studi in onore di F.M. Pontani, Padova, Liviana Ed., 1984, σσ. 309-317.
- _____, «Σολωμικά. 1. Αιμ. Ροδόσταμο, 2. Πόρφυρας, 3. Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», ανάτ. περ. *Παλίμψηστον*, τ. 3, Ηράκλειο Κρήτης, 1986, σσ. 11-34.
- _____, «Λανθάνον κείμενο του Σολωμού για τα γεγονότα του 1848 στην Ιταλία», *To Δέντρο*, τχ. 44-45, 1989: 12 κ.ε.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, *Η Ποίηση στη ζωή μας*, Αθήναι 1923 (β' εκδ. «Εστία», γ.χ.).
- _____, *Τα τραγούδια μας*, Αθήναι 1934 (ανατ. εκδ. Δ. Παπαδίμα, 1967).
- ΒΑΛΕΤΑΣ Γ., «Ο Σολωμός και η νεοελληνική χριτική», *Νέα Εστία*, 104 (Χριστούγεννα 1978), σσ. 151-212.
- ΒΑΡΝΑΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ, *Ο Σολωμός χωρίς μεταφρασική*. Αθήναι, εκδ. «Στοχαστής», 1925.
- _____, *Σολωμικά*, Αθήναι, εκδ. «Κέδρος», 1957.
- BEATON R., «Dionysios Solomos: The Tree of Poetry», *Byzant. And Modern Greek Studies*, 2 (1976): 161-182.
- ΒΕΛΟΥΔΗΣ Γ., *Διονύσιος Σολωμός. Ρομαντική ποίηση και ποιητική. Οι γερμανικές πηγές*, Αθήναι, «Γνώση», 1989.
- _____, *Διονυσίου Σολωμού. «Στοχασμοί» στους Ελεύθερους Πολιορκιούμενους*, ιταλ. κείμ., μτφρ., εισαγ., σχόλια, Αθήναι, «Περιπλους», 1997.
- COUTELLE L., «Παρατηρήσεις πάνω στο χειρόγραφο του Διαλόγου του Σολωμού», *O Ερανιστής*, 6 (1968), σσ. 33-42.
- _____, *Formation poétique de Solomos (1815-1833)*, Αθήναι, «Ερμής», 1977.
- _____, *Πλαισιώνοντας τον Σολωμό (1965-1989)*, Αθήναι, «Νεφέλη», 1990.
- ΔΗΜΑΡΑΣ Κ.Θ., «Πα την έκδοση του Σολωμού», εφημ. *Ελεύθερον Βήμα*, 1.7.1938.
- _____, «Σημειώσεις γύρω στο Διάλογο», *Αγγλοελληνική Επιθεώρηση*, 3 (1947-48): 273-275.
- ΔΡΟΥΛΙΑ Λ., «Γύρω στις πρώτες σολωμικές εκδόσεις και μεταφράσεις», *Μνημόσυνον Σοφίας Αντωνιάδη*, Βενετία, Βιβλιοθήκη Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών, 1974, σσ. 380-401.
- _____, «Η πρώτη δημοσίευση και μετάφραση των στρ. 151-158 του σολωμικού Ύμνου», περ. *O Ερανιστής* 12 (1975), σσ. 1 κ.ε.
- ΖΑΜΠΕΛΙΟΣ ΣΠ., *Πόθεν η κοινή λέξις «τραγούδια»; Σκέψεις περί*

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

ελληνικής ποιήσεως, υπό Σ.Ζ., εν Αθήναις, τυπ. Π. Σούτσα και Λ. Κτενά, 1859.

ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ ΣΠ., *Η λαϊκή ζωή και γλώσσα στο ελληνόγλωσσο έργο των Διονυσίου Σολωμού*, Διδακτορική διατριβή, Αθήνα, εκδ. «Περίπλους», 1987.

_____, «Πα μια νέα έκδοση της "Γυναίκας της Ζάχυθος" του Σολωμού», *Περίπλους*, χρ. Δ', 13-14 (1987), σσ. 49-53.

_____, «Εκδοτική δοκιμή στον "Πόρφυρα" του Δ. Σολωμού», περ. *Πόρφυρας*, 47 (Οκτ.-Δεκ. 1988), σσ. 7-24.

_____, 1995: «Δ. Σολωμός, *Carmen Seculare* (ολοκληρωμένο ποίημα)», *Πόρφυρας*, 75 (1995): 35-41.

ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ Κ., *Ο άγνωστος Σολωμός*, Αθήνα, «Στοχαστής», 1927.

_____, *Σολωμόν ανέκδοτα έργα*, Αθήνα, «Στοχαστής», 1927.

ΚΑΛΟΣΓΟΥΡΟΣ Γ., «Ιταλικά ποιήματα του Σολωμού», *Παναθήναια*, Β' (1902), σσ. 114-116, 193-197 [= Δ. Σολωμός, *Ta Italiaká poímmata, πρόλ.-μτφρ. Γ. Καλοσγούρου*, Αθήνα, Ελευθερουδάκης, 1921].

ΚΑΨΩΜΕΝΟΣ Ε.Γ., *Η σχέση ανθρώπου-φύσης στο Σολωμό*, Χανιά, 1979.

_____, «Καλή 'ναι η μαύρη πέτρα σου», *Ερμηνευτικά κλειδιά στον Σολωμό*, Αθήνα, «Εστία», 1992.

_____, «"Το Χρυσόνειρο". Ένα λανθάνον λυρικό επειασόδιο των Ελεύθερων Πολιορκημένων, Β'», περ. *Πόρφυρας*, 1997: 463-476.

ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ Γ., *Προτάσεις για τον "Πόρφυρα" του Σολωμού*, Αφέρεια στον καθηγητή Λίνο Πολίτη, Θεσσαλονίκη 1979, σσ. 153-184.

_____, «Προτάσεις για το "Carmen seculare" του Σολωμού», *Αριάδνη*, 5 (1989), σσ. 407-431.

_____, «Η λεγόμενη Σκιά του Ομήρου», *Πρακτικά Δεκάτου Συμποσίου Πούρης*, σσ. 131 κ.ε.

ΚΡΙΑΡΑΣ ΕΜΜ., Διονύσιος Σολωμός. Ο Βίος - Το Έργο, Αθήνα, «Εστία», 1969.

_____, «Εκδοτικά ζητήματα του σολωμικού έργου», *Nέα Εστία* 44 (1948), σσ. 1414-1418.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- * LAMBROPOULOS VASS., «Incompleteness as Damnation: The Poetics of the romantic fragment in Dionysios Solomos», *The Free Besiegele*, Literature as national institution: *Studies in the Politics of Modern Greek Criticism*, Princeton U.P., 1988, σσ. 85-99.
- ΛΟΡΕΝΤΖΑΤΟΣ ΖΗΣ., *Για το Σολωμό, τη λύρα τη δίκαιη*, Αθήνα, «Ικαρος», 1974.
- MACKRIDGE PETER, *Dionysios Solomos*, Bristol Classical Press, 1989.
- MERLIER O., *Solomos. La vision prophétique du moin Dionysios ou la Femme de Zante. Essais d'anastylose de l'oeuvre*, Introduction-traduction-commentaires par O.M., Centre d'Etudes d'Asie Mineur. Archive Melpo et Octave Merlier I, Paris, Les Belles Lettres, 1987.
- ΠΑΛΑΜΑΣ Κ., «Η κριτική και ο Σολωμός (Θέματα για ξετύλιγμα)», *Κριτική*, 1 (1903), σσ. 5-10, 36-42 [= Άπαντα, ΣΤ, (1964), σσ. 79-94 = Δ. Σολωμός (1970), σσ. 115-128].
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΛΙΔΗ, *Ο «Κορητικός» του Σολωμού στο αυτόγραφο τετράδιο Ζακύνθου αρ. 11*, Θεσσαλονίκη 1978.
- PERI MASSIMO, «Fra Solomos e Polilas: Στοχασμοί», *Studi in onore di E. Mioni*, Padua, Liviana Ed., 1982: 73-81.
- ΠΟΛΙΤΗΣ Λ., *Γύρω στο Σολωμό. Μελέτες και άρθρα (1938-1958)*, Αθήνα, Institut Français d'Athènes, (β' έκδ. επανέημένη, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1985).
- _____, «Η δομή του "Κορητικού"», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, 15 (1970), σσ. 181-188 [= Θέματα της Αογοτεχνίας μας, 2η σειρά Θεσσαλονίκη, εκδ. Κωνσταντινίδη, 1976, σσ. 86-98 = *Γύρω στο Σολωμό*, 1985, σσ. 402-413].
- _____, «Το Πρώτο σχέδιο του "Λάμπρου". Πρόδρομη φύλολογική έκδοση από το αυτόγραφο τετράδιο Ζακύνθου αρ. 12», περ. *Nέα Εστία*, τ. ΞΒ' (Χριστούγεννα 1978), σσ. 250-276.
- _____, «Φύλολογικά Θέματα», περ. *Ta Nέα Γράμματα*, 2 (1936): 343-346.
- _____, «Πα την έκδοση του Σολωμού», περ. *Nέα Εστία*, 22 (1938): 731-735, 803-814.
- _____, *Η Γυναικά της Ζάκυνθος*, Αθήνα, «Ικαρος», 1944 ανατ. 1986.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

- ΠΟΛΥΛΑΣ ΙΑΚ., *Πόθεν η μυστικοφοβία του κ. Σπ. Ζαμπελίου; Στοχασμοί Ι.Π.*, εν Κερκύρα, τύπ. «Ερμής», 1860.
- , *Η φιλολογική μας γλώσσα. Σκέψεις Ι.Π.*, εν Αθήναις, τυπ. της «Εστίας», 1892.
- ΡΟΖΑΝΗΣ ΣΤΕΦ., *Η αισθητική των αποσπάσματος. Μια κριτική προσέγγιση στον «Λάμπρο» των Σολωμού*, Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, 1985.
- ROTOLO V., II «Dialogo sulla lingua» di D. Solomos, Palermo 1970 – «Η διγλωσσία του Σολωμού», *To Δέντρο*, 44-45 (1989): 51 κ.ε.
- ΣΑΒΒΙΔΗΣ Γ.Π., «Δύο αφανή προβλήματα δομής του «Κρητικού»», *O Ερανιστής*, 11 (1974) [= Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Αφέρωμα στον Κ.Θ. Δημηαρά, ό.π., σσ. 443-455].
- , «Εισήγηση σε μια νέα ανάγνωση της «Γυναίκας της Ζάκυνθος»», περ. *Περιπλονς*, χρ. Γ, 9-10 (Άνοιξη-Καλοκαίρι 1986), σσ. 11-28.
- , «Το ατελές ποίημα σε ξένους και Έλληνες ρομαντικούς», *Περιπλονς*, 23 (Φθινόπωρο 1989), σσ. 129-50.
- ΣΠΑΤΑΛΑΣ ΓΕΡ., «Έλεγχος των εκδόσεων του Διον. Σολωμού», *Nέα Ζωή* (Αλεξανδρείας), 11 (1922-1923), σσ. 80-86.
- , *Ο Σολωμός χωρίς μεταφυσική κι οι φυσικές υπερβολές της πολεμικής κριτικής*, Αθήναι 1926.
- , *Tα χειρόγραφα του Σολωμού κι η έκδοση του 1859*, Μ.Γ. Βασιλείου, Αθήνα, 1955.
- ΣΤΑΗΣ ΕΜΜ., *Κριτική. Ο «Λάμπρος» του Σολωμού*, έγραψεν Ε.Σ. Κυθήριος των Ιανουάριον του 1853, Αθήνησι, τυπ. X.N. Φιλαδελφέως, 1853.
- , «Περί Σολωμού», *Αθηνά*, 5 (1893), σσ. 441-470.
- ΣΥΚΟΥΤΡΗΣ Ι., «Η διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας», *Nέα Εστία*, 111 (1932), σσ. 398-403, 460-468, και αντοτελής: Αθήναι, I. Κολλάρος, 1932 [= *Μελέται και Αρθρα*, Αθήναι, «Έκδόσεις του Αιγαίου», 1956, σσ. 240-256].
- , «Κριτικαί εκδόσεις νεοελληνικών λογοτεχνημάτων», *Nέα Εστία*, 18 (1935), σσ. 990-1000 [= *Μελέται και Αρθρα*, Αθήναι 1956, σσ. 420-435].

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- _____, «Για την έκδοση του Σολωμού», *Ta Nέa Γράμμata 2* (1936): 347-359.
- ΤΣΑΝΤΣΑΝΟΓΛΟΥ Ελ., «Οι Αδελφοποιοί - Ένα μετακινούμενο σολωμικό θέμα», *Αφιέρωμα στον καθηγητή Λ. Πολίτη*, Θεσσαλονίκη 1979, σσ. 145-151.
- _____, *Μια λανθάνουσα ποιητική σίνθεση των Διονύσιου Σολωμού. Το αυτόγραφο τετράδιο Ζακύνθου αρ. II. Εκδοτική δοκιμή*, Αθήνα, «Ερμής», 1982 (αρχική έκδ.: Θεσσαλονίκη 1978).
- _____, *Διονυσίου Σολωμού, «Η Γυναίκα της Ζάκυνθος»*, Ηράκλειο, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, 1991.
- _____, *Διονυσίου Σολωμού, «Η Γυναίκα της Ζάκυνθος»*, Εισαγωγή, Κείμενο, Γλωσσάρι. Εικόνες Χρόνη Μπότσογλου, Αθήνα, «Ωκεανίδα», 1993.
- ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ Ν., *Ο Σολωμός και ο Αρχαίοι (Μελέται)*, Αθήναι 1943 [= *Νεοελληνικά Δοκίμια και Μελέται*, Αθήναι 1983: περιέχει 5 ακόμη άρθρα για το Σολωμό].
- _____, *Έκδοσεις και χειρόγραφα των ποιητού Δ. Σολωμού*, «Εστία», Αθήναι, 1935.
- _____, «Άγνωστοι στίχοι του Σολωμού», *Πρακτικά της Ακαδημίας Αθηνών*, 1936: 213 κ.ε.
- ΧΑΤΖΗΓΙΑΚΟΥΜΗΣ ΜΑΝ., *Νεοελληνικά πηγαί του Σολωμού*, Κρητική λογοτεχνία - Δημώδη μεσανανικά κείμενα - Δημοτική ποίησις. Διατριβή επί διδακτορία, Αθήναι, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Βιβλιοθήκη Σαρωτόλου, 1, 1968.
- _____, *Σύγχρονα σολωμικά προβλήματα (κριτική συμβολή)*, Αθήναι, 1969.
- _____, *Κωστής Παλαμάς. Διονύσιος Σολωμός*, ΝΕΒ, «Ερμής», 1970.

TO ΒΙΒΛΙΟ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ
- ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΟ
ΛΩΜΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ,
ΣΧΟΛΙΑ & ΑΝΘΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ Ε.Γ.
ΚΑΨΩΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΕΚΔΟ
ΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ Γ. ΜΑΜΑΗ ΚΑΙ Κ.
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ. ΠΟΥ ΘΕΩΡΗΣΕ ΚΑΙ
ΤΑ ΔΟΚΙΜΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ
ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΗ «LITE
RA» ΚΑΙ ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗΝ «TE
CHNOGRAPH» ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ
1998 ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΣΑΜΟΥΑ FABRIANO
100 ΓΡΑΜΜΑΡΙΩΝ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙ
ΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΟΥ Γ. ΜΑΜΑΗ